

NOTAT

Monitorering af hjertepakker 1. kvartal 2015

11-06-2015

Sagsnr. 4-1611-52/2/

Reference LOST

T 7222 7634

E syb@sst.dk

Resumé

Nærværende notat indeholder Sundhedsstyrelsens kommentarer til data for den nationale monitorering af hjerteområdet for 1. kvartal 2015. Monitoreringen gør det muligt at følge antallet af patienter, der inkluderes i pakkeforløb, og om de fastsatte forløbstider overholdes. Med monitoreringen er det samtidig muligt at sammenligne de enkelte pakkeforløb og regioner.

I alt har 5.566 patienter været under udredning i et hjertepakkeforløb i 1. kvartal 2015. Det er et fald fra 6.238 patienter i 4. kvartal 2014. Sundhedsstyrelsen finder fortsat, at registreringerne af patienter i hjertepakkeforløb kan forbedres. Styrelsen har noteret, at alle regionerne arbejder målrettet med omlægning af arbejdsgange for at optimere registreringspraksis. Sundhedsstyrelsen følger løbende resultaterne af de iværksatte initiativer.

Monitoreringen tager udgangspunkt i overholdelsen af såkaldte standardforløbstider. Der er opstillet individuelle standardforløbstider for hver af de tre pakkeforløb, som faglige rettesnore for et standard patientforløb. Konkrete forhold som f.eks. anden betydende sygdom (komorbiditet) eller særligt kompliceret sygdomsforløb kan betyde, at forløbstiden for den enkelte patient afviger fra standardforløbstiden. Af samme grund kan det heller ikke forventes, at standardforløbstiderne overholdes for alle patienter i alle pakkeforløb.

Der er en del forløb, der gennemføres indenfor standardforløbstiden, hvilket Sundhedsstyrelsen finder tilfredsstillende. Styrelsen skal samtidig gøre opmærksom på, at der er pakkeforløb, for hvilke andelen af gennemførte patientforløb inden for standardforløbstiden er lav. Der er ikke opsat en national tærskelværdi for hvor mange forløb, der bør overholde standardforløbstiderne. Sundhedsstyrelsen har derfor i stedet valgt at fokusere på de forløb, der ligger under den ”nationale 1. kvartil”. Den ”nationale 1. kvartil” afgrænser den fjerdedel af pakkeforløbene, der har den laveste andel af patientforløb, der er gennemført inden for standardforløbstid.

For 1. kvartal 2015 var den nationale 1. kvartil på 48%. Det betyder, at standardforløbstiden blev overholdt i op til 48% af tilfældene for den fjerdedel af de målte pakkeforløbsindikatorer, der havde den laveste andel af forløb gennemført inden for standardforløbstiden. For følgende pakkeforløb falder ande-

len af patientforløb gennemført inden for standardforløbstiden under den nationale 1. kvartil på 48% (forløb med mere end 10 patienter):

Region	Indikator	Andele forløb i 1. kvartal 2015 (%)	Antal forløb i 1. kvartal 2015
Midtjylland	Stabil angina pectoris SF4: "Samlet tid til invasiv behandling"	43	51
Sjælland	Stabil angina pectoris SF4: "Samlet tid til invasiv behandling"	35	23
Midtjylland	Ustabil angina pectoris UF3: "forberedelse til invasiv behandling"	40	15
Hovedstaden	Ustabil angina pectoris UF3: "forberedelse til invasiv behandling"	15	20
Sjælland	Ustabil angina pectoris UF3: "forberedelse til invasiv behandling"	35	34
Syddanmark	Hjerteklapsygdom og hjertesvigt HF4: "Samlet tid til invasiv behandling"	38	39
Hele landet	Hjerteklapsygdom og hjertesvigt HF4: "Samlet tid til invasiv behandling"	40	55

I de følgende skemaer er disse forløb markeret med en stjerne *.

Sundhedsstyrelsen vil på førstkommende møde i Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerterområdet drøfte udfordringer og tiltag til forbedring med regionerne.

Generelt

Antal af patienter i forløb

Mange patienter påbegynder pakkeforløb, men afslutter dem med medicinsk behandling eller helt uden behandling. Derfor drejer det sig om forholdsvis få forløb, der gennemgår hele pakken. Blandt dem, der bliver behandlet for stabil eller ustabil angina pectoris/NSTEMI, sker behandlingen i mange tilfælde under udredning.

Derudover får en del patienter ligeledes foretaget undersøgelser og behandling af hjertesygdomme uden om pakkeforløb.

Ved få registrerede forløb vil selv mindre forskelle få forholdsmæssig stor betydning på procent-andele, hvorfor Sundhedsstyrelsen ikke kommenterer på pakkeforløb med 10 eller færre registrerede patientforløb. Sundhedsstyrelsen er samtidig opmærksom på, at der generelt kan være en usikkerhed forbundet ved data, hvis der kun er tale om få registreringer.

Udvalgte indikatorer

Sundhedsstyrelsen kommenterer som udgangspunkt på hovedindikatoren for pakkerne, dvs. standardforløbstider, der er defineret som: "fra henvisning modtaget til start på invasiv behandling". På grund af hjertepakkenes opbygning er der fire hovedindikatorer:

Pakkeforløb	Hovedindikator
Stabil angina pectoris:	Tid fra ”pakkeforløb start” til ”invasiv behandling start” (indikator SF4)
Ustabil angina pectoris:	Tid fra ”pakkeforløb start” til ”diagnose bekræftet” (UF1A)
	Tid fra ”beslutning: tilbud om behandling” til ”invasiv behandling start” (indikator UF3)
Hjerteklapsygdom og hjerteinsufficiens:	Tid fra ”pakkeforløb start” til ”invasiv behandling start” (HF4)

For at give et retvisende billede af antallet af invasive behandlinger modtager Sundhedsstyrelsen fra Statens Serum Institut derudover data for to udredningsperioder, hvor invasiv behandling er foretaget under udredning (for Stabil angina pectoris: indikator SF2A2 og for Ustabil angina pectoris: UF1A2).

Overordnede kommentarer

Sundhedsstyrelsen konstaterer, at der fortsat synes at være forskelle mellem regionernes registreringspraksis. Antallet af registreringer varierer både fra pakke til pakke og på tværs af regionerne, også udover det forventelige i forhold til befolkningsunderlag. Der er sket ændringer på flere områder fra 4. kvartal 2014 til 1. kvartal 2015, men uden et klart mønster, hvilket tyder på, at der stadig er forskelle i registreringspraksis og graden af implementering i regionerne.

Sundhedsstyrelsen har fulgt regionernes arbejde på dette område i løbet af 2014 og 2015, og fik i efteråret 2014 en redegørelse fra alle regioner, hvoraf det fremgår, at der er iværksat initiativer i alle regioner, og at der arbejdes målrettet med at håndtere udfordringerne, både kapacitets- og registreringsmæssigt. Sundhedsstyrelsen vil løbende følge op på dette arbejde, og styrelsen vil i samarbejde med Statens Serum Institut og regionerne fortsat have fokus på tiltag, der kan sikre bedre registreringspraksis og bedre udnyttelse af hjertepakkerne.

Specifikke kommentarer

National 1. kvartil

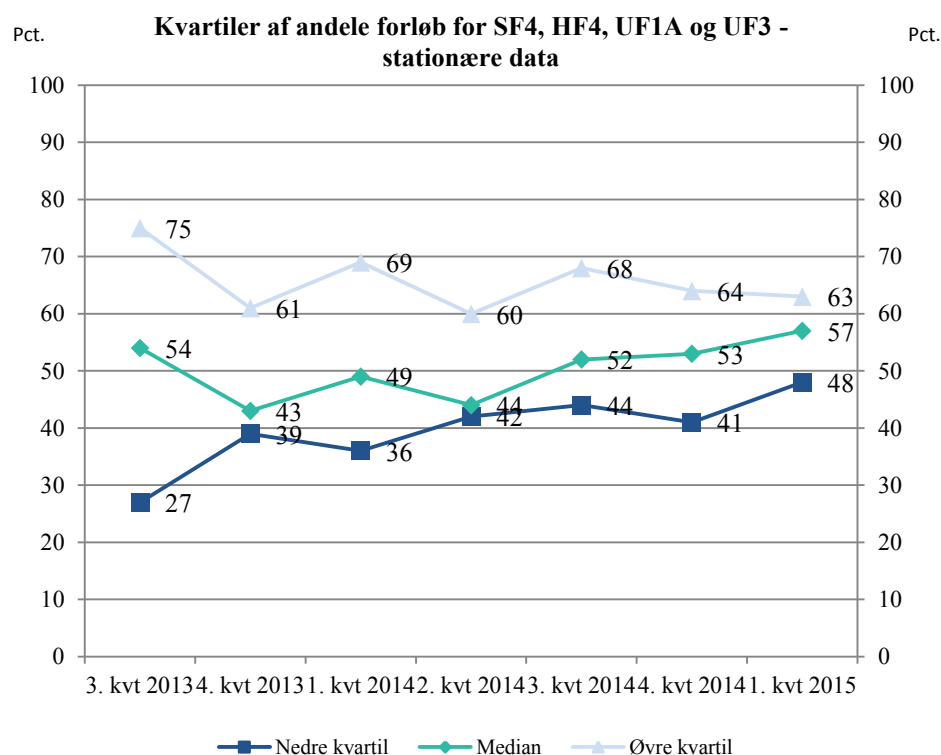
Data opgøres i andel (%) af patientforløb, der gennemføres til standardforløbstid for de enkelte indikatorer. Der er ikke fastlagt en fælles national tærskelværdi for målopfyldelsen. Sundhedsstyrelsen har derfor valgt at fokusere sine kommentarer på forløb, der falder under ”den nationale 1. kvartil”, som afgrænser den fjerdedel af pakkeforløbene, der har den laveste andel af patientforløb, der er gennemført inden for standardforløbstid.

Tabel 1.1. Kvartiler af andele forløb for de fire hovedindikatorer: SF4, HF4, UF1A og UF3 på landsplan uanset hjerteområde, gennemført inden for standardforløbstiden, fordelt på kvartaler (procent). Foregående kvartaler baseres på stationære data.

Foregående kvartaler baseres på stationære data. Kvartal	Nedre kvartil (%)	Median (%)	Øvre kvartil (%)
3. kvartal 2013	27	54	75
4. kvartal 2013	39	43	61
1. kvartal 2014	36	49	69
2. kvartal 2014	42	44	60
3. kvartal 2014	44	52	68
4. kvartal 2014	41	53	64
1. kvartal 2015	48	57	63

Den nationale 1. (nedre) kvartil var 48 %. Det betyder, at for de hovedindikatorer, der havde den laveste andel forløb gennemført inden for standardforløbstiden, var standardforløbstiden overholdt i op til 48 % af tilfældene. Det er en fremgang i forhold til kvartalet før, hvor standardforløbstiden blev overholdt i 41% af tilfældene for den nederste kvartil.

Grafisk fremstilling af Tabel 1.1

Stabil angina pectoris

Der er samlet registreret 3.059 forløb i 1. kvartal 2015 [3.509 forløb i 4. kvartal 2014], der enten er afsluttet efter udredning med ”Diagnose afkræftet” eller med ”Beslutning; tilbud om behandling”.

Tabel 2.1. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (12 dage) for indikatoren SF2A2, hvor invasiv behandling foretages under udredning: ”Udredningsperiode, invasiv behandling under udredning”

Region	SF2A2: Andele forløb i 4. kvartal 2014 pct.	SF2A2: Antal forløb i 4. kvartal 2014	SF2A2: Andele forløb i 1. kvartal 2015 pct.	SF2A2:Antal forløb i 1. kvartal 2015	SF2A2: Ændring i andele forløb pct.
Nordjylland	76	49	76	42	1
Midtjylland	21	48	9 *	44	-12
Syddanmark	53	53	61	51	8
Hovedstaden	85	110	68	31	-18
Sjælland	29	69	35 *	69	6
Hele landet	57	329	47 *	237	-10

* Forløb hvor andelen af patientforløb gennemført indenfor standardforløbstid falder under den nationale kvartil på 48 %.

Ud af alle henvist til pakkeforløb blev 237 invasivt behandlet under udredning, heraf 47% inden for standardforløbstid.

Tabel 2.2 Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (35 dage) for indikatoren SF4: ”Samlet tid til invasiv behandling”

Region	SF4: Andele forløb i 4. kvartal 2014 pct.	SF4: Antal forløb i 4. kvartal 2014	SF4: Andele forløb i 1. kvartal 2015 pct.	SF4:Antal forløb i 1. kvartal 2015	SF4: Ændring i andele forløb pct.
Nordjylland	-	10	-	8	Ikke beregnet
Midtjylland	32	47	43 *	51	11
Syddanmark	67	106	71	113	4
Hovedstaden	40	15	-	10	Ikke beregnet
Sjælland	59	17	35 *	23	-24
Hele landet	54	195	58	205	4

* Forløb hvor andelen af patientforløb gennemført indenfor standardforløbstid falder under den nationale kvartil på 48%.

Ud af alle henvist til pakkeforløb gennemførte 205 frem til invasiv behandling, heraf 58% inden for standardforløbstid, hvilket er lidt flere end kvartalet før, der lå på 54%.

Sundhedsstyrelsen bemærker, at invasiv behandling kun blev iværksat i en mindre del af forløbene (442 forløb). Hovedparten af forløb er altså enten afsluttet ved, at diagnosen er afkræftet, eller de er afsluttet med medicinsk behandling.

Sundhedsstyrelsen konstaterer, at andelen af forløb, der bliver gennemført inden for standardforløbstid er stabil. Samtidig har enkelte regioner forløb, hvor målopfyldelsen falder under den nationale 1. kvartil.

Sundhedsstyrelsen vil på det førstkommende møde i Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerteområdet drøfte området med de pågældende regioner.

Ustabil angina pectoris

Der er samlet registreret 1.382 forløb i 1. kvartal 2015 [1.546 i 4. kvartal 2014], der enten er afsluttet efter udredning med ”Diagnose afkræftet” eller med ”Beslutning; tilbud om behandling”.

Tabel 3.1. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (2 dage) for indikatoren UF1A2, hvor invasiv behandling sker under udredning: ”Henvisnings- og udredningsperiode, invasiv behandling under udredning”. Tidligere opgjorte kvartal baseres på stationære data.

Region	UF1A2: Andele forløb i 4. kvartal 2014 pct.	UF1A2: Antal forløb i 4. kvartal 2014	UF1A2: Andele forløb i 1. kvartal 2015 pct.	UF1A2: Antal forløb i 1. kvartal 2015	UF1A2: Ændring i andele forløb pct.
Nordjylland	82	62	86	57	4
Midtjylland	73	63	75	71	2
Syddanmark	71	111	78	81	7
Hovedstaden	81	151	61	76	-20
Sjælland	70	107	82	113	12
Hele landet	76	494	76	398	1

Ud af alle henvist til pakkeforløb blev 398 behandlet invasivt under udredning, heraf 76% inden for standardforløbstid. Det er en reduktion i antal ift. de 494 der blev behandlet i 4. kvartal 2014, men Sundhedsstyrelsen noterer, at andelen der gennemføres indenfor standardforløbstid er uændret.

Tabel 3.2. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (2 dage) for indikatoren UF1A: ”Henvisnings- og udredningsperiode, diagnose bekræftet”.

Region	UF1A: Andele forløb i 4. kvartal 2014 pct.	UF1A: Antal forløb i 4. kvartal 2014	UF1A: Andele forløb i 1. kvartal 2015 pct.	UF1A: Antal forløb i 1. kvartal 2015	UF1A: Ændring i andele forløb pct.
Nordjylland	84	86	86	77	2
Midtjylland	71	180	66	164	-4
Syddanmark	71	291	73	284	1
Hovedstaden	81	398	58	219	-22
Sjælland	66	232	70	256	4
Hele landet	74	1187	69	1000	-5

Ud af alle henvist til pakkeforløb fik 1.000 bekræftet diagnosen, heraf fik 69% gennemført henvisnings- og udredningsperioden inden for standardforløbstid.

Tabel 3.3. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (7 dage) for indikatoren UF3: ”Forberedelse til invasiv behandling”

Region	UF3: Andele forløb i 4. kvartal 2014 pct.	UF3: Antal forløb i 4. kvartal 2014	UF3: Andele forløb i 1. kvartal 2015 pct.	UF3: Antal forløb i 1. kvartal 2015	UF3: Ændring i andele forløb pct.
Nordjylland	Ikke beregnet	Ikke beregnet	-	3	Ikke beregnet
Midtjylland	53	19	40 *	15	-13
Syddanmark	88	41	85	61	-3
Hovedstaden	5	20	15 *	20	10
Sjælland	21	19	35 *	34	14
Hele landet	52	99	56	133	4

* Forløb hvor andelen af patientforløb gennemført indenfor standardforløbstid falder under den nationale kvartil på 48%.

Ud af alle henvist til pakkeforløb gik 133 videre til forberedelse til invasiv behandling, og heraf påbegyndte 56% behandling inden for standardforløbstiden.

Sundhedsstyrelsen bemærker, at Region Midtjylland, Region Hovedstaden og Region Sjælland har forløb, hvor målopfyldelsen falder under den nationale 1. kvartil, men samtidig at der er tale om få patientforløb. Styrelsen vil bede de tre regioner om redegørelse vedrørende udfordringer og løsninger med henblik på drøftelse på det førstkommende møde i Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerteområdet.

Hjerteklapsygdom og hjerteinsufficiens

Der er samlet registreret 1.125 forløb [1.183 i 4. kvartal 2014], som er henvist til pakkeforløb og har fået startet udredning op.

Tabel 4.1. Antal forløb i alt og andele forløb gennemført inden for standardforløbstid (33 dage) for indikatoren HF4: "Samlet tid til invasiv behandling".

Region	HF4: Andele forløb i 4. kvartal 2014 pct.	HF4: Antal forløb i 4. kvartal 2014	HF4: Andele forløb i 1. kvartal 2015 pct.	HF4: Antal forløb i 1. kvartal 2015	HF4: Ændring i andele forløb pct.
Nordjylland	-	3	-	1	Ikke beregnet
Midtjylland	-	7	-	4	Ikke beregnet
Syddanmark	35	34	38 *	39	3
Hovedstaden	-	1	Ikke beregnet	Ikke beregnet	Ikke beregnet
Sjælland	-	9	55	11	Ikke beregnet
Hele landet	30	54	40 *	55	10

* Forløb hvor andelen af patientforløb gennemført indenfor standardforløbstid falder under den nationale kvartil på 48%.

Ud af alle patienter henvist til pakkeforløb gennemførte 55 frem til invasiv behandling, heraf 40% inden for standardforløbstid (33 dage).

Det antal forløb, der blev afsluttet med invasiv behandling, udgjorde kun en meget lille del af det samlede antal forløb. Det illustrerer, at pakken også dækker hjerteinsufficiens, hvor standardforløbstiden er individuel og derfor ikke kan monitoreres på samme måde.

Sundhedsstyrelsen bemærker, at der generelt er få registreringer, og at antallet af forløb med invasive behandlinger er få. Det er langtfra alle patienter med hjerteklapsygdom og hjertesvigt, der kommer i pakkeforløb. Patienter med akut hjertesvigt behandles akut udenom pakkeforløbet, en del patienter med kronisk hjertesvigt indgår ikke på grund af betydende komorbiditet, og en del patienter med hjerteklapsygdom skal have individualiserede udredningsforløb.

Sundhedsstyrelsen er opmærksom på, at pakkeforløbet for hjertesvigt og hjerteklap måske ikke virker efter hensigten og ikke i tilstrækkelig grad sikrer den ønskede visitation, udredning og behandling. Samtidig er der en udfordring omkring kvalitetssikring af pakkeforløbets monitorering.

Styrelsen har drøftet pakkeforløbet med Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerteområdet og med Sundhedsstyrelsens Udvalg for Hjertesygdomme. På baggrund af drøftelserne tænker Sundhedsstyrelsen, at den ønskede virkning

mere hensigtsmæssigt kan sikres ved, at der udarbejdes en faglig visitationsretningslinje vedrørende hjerteklapsygdom og hjertesvigt som fokuserer på visitation til udredning. Visitationsretningslinje vil forventeligt erstatte pakkeforløbet.

Baggrundsinformation

Om pakkeforløb generelt

Et pakkeforløb er et patientforløb, hvor de enkelte trin er tilrettelagt som tids- og indholdsmæssigt veldefinerede begivenheder, der som udgangspunkt følger et på forhånd booket forløb.

Pakkeforløbene omfatter hele forløbet fra begrundet mistanke om hjertesygdom, gennem udredning, behandlinger, herunder fagligt begrundede forløbstider. Endvidere beskriver pakkeforløbene, hvor der undervejs i forløbet skal gives information til patienterne samt de målepunkter, der skal gøre det muligt at monitorere, om pakkeforløbene fungerer efter hensigten.

Beskrivelser af det kliniske indhold i de enkelte pakkeforløb er udarbejdet af multidisciplinære kliniske arbejdsgrupper, hvori også klinikere fra alle regioner er repræsenteret.

Om hjertepakker

Regeringen og Danske Regioner aftalte som led i aftalen om regionernes økonomi for 2009, at der skulle indføres pakkeforløb for patienter med ikke-akutte livstruende hjertesygdomme og at pakkeforløbene skulle være færdigimplementeret i klinisk praksis 1. januar 2010. Som et led i aftalen skulle der etableres en monitorering, som grundlag for at følge implementering og effekt. Task Force for Patientforløb på Kræft- og Hjerterområdet besluttede at udvikle monitoreringen af pakkeforløb for hjertepatienter trinvis, og starte med at anvende eksisterende registreringer, dvs. sygehusenes lovbundne indberetninger til Landspatientregisteret. Det er i Landspatientregisteret ikke muligt eksplicit at identificere patienter i pakkeforløb. Monitoreringen er derfor etableret med fokus på patienter med relevant diagnose, som har fået foretaget en relevant undersøgelse, som kan bekræfte mistanken om hjertesygdom i udredningsforløbet. Formålet med monitoreringen er at følge de overordnede tendenser indenfor afgrænsede hjertesygdomsområder og give mulighed for at følge udviklingen over tid. Det initiale fokus for monitoreringen er indikatorer for antal patientforløb og tid i forløb. Monitoreringen af tid fokuserer alene på de patientforløb, der får varetaget en relevant invasiv behandling. Alle indikatorer beregnes separat for hver af de fire hjertesygdomme.

Sundhedsstyrelsen har i perioden 2012-2013 revideret pakkeforløb for hjertesygdomme. Pakkeforløbene er blevet gennemarbejdet, så de stemmer overens med de nye registreringsvejledninger fra Statens Serum Institut, hvilket skaber mulighed for, at der fremover kan blive en tættere monitorering af hjerterområdet. Desuden er pakkeforløbene blevet bearbejdet sprogligt. De reviderede pakkeforløb trådte i kraft samtidig med de nye registrerings- og monitoreringsmodeller pr. 1. juli 2013.

Der er i øjeblikket tre hjertepakker for:

- Stabil angina pectoris
- Hjerteklapsygdom og hjertesvigt
- Ustabil angina pectoris og akut myokardieinfarkt uden ST-forhøjelse (NSTEMI)